

Onderwerp en hoofdgedachte

Hoe herken ik het onderwerp en de hoofdgedachte van een tekst?

Elke tekst bevat een onderwerp en een hoofdgedachte.

Onderwerp

- het onderwerp geeft in **één woord** of in **een aantal woorden** aan waar de tekst over gaat
- het onderwerp is **nooit een hele zin**
- je kunt het onderwerp vaak al uit de titel halen
- vaak wordt het onderwerp letterlijk herhaald in de tekst

Elke tekst bevat een onderwerp en een hoofdgedachte.

Hoofdgedachte

- de hoofdgedachte van een tekst geeft in **één zin** de belangrijkste informatie uit de tekst weer
- het is dus de **kortst** mogelijke samenvatting van een tekst
- je kunt de hoofdgedachte formuleren door antwoord te geven op de vraag: wat zegt de schrijver over het onderwerp?
- vaak vind je de hoofdgedachte in de inleiding van een tekst

VOORBEELD

Wat is het onderwerp van de tekst?

Wat is de hoofdgedachte van de tekst?

Kijk naar de titel om achter het onderwerp te komen.

Nieuwe 'yellow cab' in New York

1 De circa 13 000 fameuze gele taxi's in de Amerikaanse metropool New York worden vervangen. Een prototype van de nieuwe 'yellow cab' gaat voortaan de weg op, melden Amerikaanse media.

2 De huidige Ford Crown Victoria wordt vervangen door de Nissan NV200. Het Japanse bedrijf is daarmee de eerste niet-Amerikaanse fabrikant die taxi's mag leveren voor New York. In 2018 moeten alle taxivoertuigen zijn vervangen.

3 Het nieuwe model, een busje, is helderder geel dan het huidige. De Nissan NV200 heeft een panoramadak, zodat inzittenden naar boven kunnen

Kijk naar de inleiding. Wat zegt de schrijver over het onderwerp?

kijken naar de vele wolkenkrabbers. Ook is er meer beenruimte. Verder zijn er leeslampjes en speciale geurvreters ingebouwd.

Bron: ANP

VOORBEELD

onderwerp:
'yellow cabs'

hoofdgedachte:
De circa 13 000 fameuze gele taxi's in de Amerikaanse metropool New York worden vervangen.

Nieuwe 'yellow cab' in New York

1 De circa 13 000 fameuze gele taxi's in de Amerikaanse metropool New York worden vervangen. Een prototype van de nieuwe 'yellow cab' gaat voortaan de weg op, melden Amerikaanse media.

2 De huidige Ford Crown Victoria wordt vervangen door de Nissan NV200. Het Japanse bedrijf is daarmee de eerste niet-Amerikaanse fabrikant die taxi's mag leveren voor New York. In 2018 moeten alle taxivoertuigen zijn vervangen.

3 Het nieuwe model, een busje, is helderder geel dan het huidige. De Nissan NV200 heeft een panoramadak, zodat inzittenden naar boven kunnen

kijken naar de vele wolkenkrabbers. Ook is er meer beenruimte. Verder zijn er leeslampjes en speciale geurvreters ingebouwd.

Bron: ANP

VOORBEELD

Kijk naar de titel om achter het onderwerp te komen.

Wat is het onderwerp van de tekst?

1
2

School: geen examen voor slechte leerling

Om een hoog slagingspercentage te garanderen, weigeren scholen leerlingen met slechte cijfers examen te laten doen.

Minstens twee middelbare scholen in de Randstad willen leerlingen verbieden om eindexamen te doen. Om lage slagingspercentages te voorkomen mogen de scholieren alleen deelnemen als zij in de laatste herkansingen significant betere cijfers halen. 'Volstrekt onacceptabel', zegt het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS). 'De scholen hebben geen poot om op te staan.' Slechte cijfers kunnen nooit leiden tot uitsluiting, bevestigt de Inspectie van het Onderwijs.

3

Vijf verontruste leerlingen meldden zich de afgelopen maand bij het LAKS omdat de school dreigt hen vanwege tegenvallende resultaten te weigeren voor de eindexamens. Dit is tegen de wet.

Kijk naar de inleiding. Wat zegt de schrijver over het onderwerp?

'Een school mag een leerling adviseren om af te zien van het examen, meer niet', stelt Jan-Willem Swane, persvoorlichter van de Inspectie van het Onderwijs. 'Scholieren hebben het recht om examen te doen, ongeacht hun cijfers. Alleen in het geval van onregelmatigheden, zoals fraude, kan een directeur iemand eventueel uitsluiten.'

Uit: Metro, 9 april 2012

Wat is de hoofdgedachte van de tekst?

VOORBEELD

onderwerp:

Een examenverbod
voor slechte
leerlingen

hoofdgedachte:

Om een hoog
slagingspercentage te
garanderen, weigeren
scholen leerlingen met
slechte cijfers examen
te laten doen.

1

School: geen examen voor slechte leerling

2

Om een hoog slagingspercentage te garanderen, weigeren scholen leerlingen met slechte cijfers examen te laten doen.

Minstens twee middelbare scholen in de Randstad willen leerlingen verbieden om eindexamen te doen. Om lage slagingspercentages te voorkomen mogen de scholieren alleen deelnemen als zij in de laatste herkansingen significant betere cijfers halen. 'Volstrekt onacceptabel', zegt het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS). 'De scholen hebben geen poot om op te staan.' Slechte cijfers kunnen nooit leiden tot uitsluiting, bevestigt de Inspectie van het Onderwijs.

3

Vijf verontruste leerlingen meldden zich de afgelopen maand bij het LAKS omdat de school dreigt hen vanwege tegenvallende resultaten te weigeren voor de eindexamens. Dit is tegen de wet.

'Een school mag een leerling adviseren om af te zien van het examen, meer niet', stelt Jan-Willem Swane, persvoorlichter van de Inspectie van het Onderwijs. 'Scholieren hebben het recht om examen te doen, ongeacht hun cijfers. Alleen in het geval van onregelmatigheden, zoals fraude, kan een directeur iemand eventueel uitsluiten.'

Uit: Metro, 9 april 2012